Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Kirjallinen asiantuntijalausunto 29.3.2021

HE 39/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikkumisvapauden ja lähikontaktien väliaikaisesta rajoittamisesta

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi liikkumisvapauden ja lähikontaktien väliaikaisesta rajoittamisesta.

Tavoitteena on tukahduttaa viruksen leviäminen yhteiskunnassa, suojella riskiryhmään kuuluvia ihmisiä sekä turvata terveydenhuollon kantokyky.

Järeät tukahduttamistoimet ovat perusteltuja myös kansantalouden kehityksen ja markkinoiden toimivuuden näkökulmasta keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Toimenpiteiden valmistelussa on otettava käytännön realiteettina huomioon myös se, että keinot ovat tarvittaessa oltava nopeasti toteutettavissa tarvittavassa laajuudessa. Näiden ankarien rajaehtojen puitteissa on erittäin vaikeata ottaa käyttöön toimia, jotka eivät joissakin tilanteissa vääristäisi yritysten kilpailua ja haittaisi markkinoiden toimintaa.

Esitetyt liikkuvuusrajoitukset johtavat käytännössä siihen, että muita kuin välttämättömyyshyödykkeitä myyvät kaupat ja palveluntarjoajat joutuvat monissa tapauksissa sulkemaan ovensa, koska asiakkailla ei ole lupa tulla asioimaan liikkeeseen. Tämä johtaa kilpailun ja markkinaosuuksien vääristymiseen esimerkiksi eri kokoisten ja eri alueilla toimivien yritysten välillä. Tällä voi olla pitkäaikaisia kielteisiä vaikutuksia markkinoiden toimivuuteen ja sitä kautta kansantalouden kehitykseen. Tätä uhkaa toisaalta pienentää se, että toimet ovat ajallisesti rajattuja. Koska kilpailun vääristyminen voi kuitenkin aiheuttaa myös pysyviä vahinkoja markkinoiden toimivuudelle, on perusteltua, että yrityksille korvataan niitä taloudellisia menetyksiä, jotka ovat käytännössä aiheutuneet näistä rajoituksista.

Kirsi Leivo
pääjohtaja

Mika Maliranta
tutkimusprofessori